

Bijdrage CDA-Heiloo behandeling Begroting 2022, meerjarenraming 2023 - 2025

Voorzitter,

Inleiding

Voordat ik inga op de begroting 2022, start ik met de afsluiting van ons betoog bij behandeling van de Kaderbrief in juli van dit jaar. In de context dat versoepelingen van de coronaregels aanstaande waren heb ik gesteld dat Heiloo veerkracht heeft, maar dat dit wel smeerolie behoeft. Immers, als gemeente moeten we ons richten op het scheppen van randvoorwaarden, weten wat er speelt en inwoners centraal stellen bij de dienstverlening.

Ik heb gewezen op twee concrete zaken, waarvoor gezamenlijkheid en dialoog noodzakelijk is, namelijk:

- De nieuwe werkwijze van de raad tot een succes brengen;
- De BUCH-organisatie tot een effectieve en transparante organisatie brengen.

Wat betreft de nieuwe werkwijze raad zijn wij blij dat we die eindelijk ook in fysieke vorm kunnen toepassen. Het is nog een zoektocht, maar met een positieve instelling gaat dat echt zijn vruchten afwerpen. Op deze plaats wil ik in ieder geval de griffie een groot compliment geven voor de wijze waarop zij ons daarbij ondersteunen!

Wat betreft de BUCH zijn wij blij met de gehouden BUCH-brede raadsessie en ook met de wijze waarop wij onlangs door dhr. Klaas Valkering zijn bijgepraat. Wij blijven hameren op het feit dat de efficiency-taakstelling van 10% mee moet groeien met de begroting én dat er snel een visie op de BUCH-huisvesting moet komen. Echter, wij constateren wel dat de eerder gegeven signalen serieus worden genomen en hopen dat dit ook zo blijft.

Verder wil ik in deze inleiding benoemen dat we als CDA-Heiloo blij zijn dat onze nieuwe Burgemeester zo snel haar draai in het dorp weet te vinden. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

Algemeen beeld

Het algemene beeld met deze begroting is dat we al met al – met een aantal plussen en minnen – op een sluitende begroting uitkomen. Echter, hierbij zijn er wel een flink aantal onzekerheden.

Dat wordt vooral veroorzaakt door de landelijke overheid. Een nieuwe bedreiging is een andere verdeling van het gemeentefonds, die voor Heiloo zeer nadelig kan uitpakken.

Het CDA heeft op 11 september jl. in Den Bosch een landelijk partijcongres gehouden. Daarbij zijn vooral andere zaken in het nieuws gekomen, maar het is goed om te weten dat bij die gelegenheid een resolutie is aangenomen met als strekking dat het verbeteren van de financiële positie van de gemeenten snel en doeltreffend ter hand moet worden genomen. De gemeente is geen afvalputje maar wordt geacht voor de inwoners 'de Eerste Overheid' te zijn. Wij hopen en bepleiten vurig dat dit CDA-geluid op de formatietafel landt en dat voor bijvoorbeeld de WMO, de jeugdzorg, klimaat- en energiebeleid, de Omgevingswet structureel afdoende middelen beschikbaar komen.

Koers houden: investeer in mensen en in onze voorzieningen

Wij hebben als CDA-Heiloo reeds eerder aangegeven waar voor ons de essentie ligt: *Investeer in mensen en in onze voorzieningen, dicht bij huis.*

Als we naar deze begroting kijken, dan zien wij het volgende:

Investeren in mensen:

De kosten van de zorg nemen toe, ondanks gestarte initiatieven om een aantal zaken efficiënter te doen. We moeten zeker die kosten proberen te beteugelen, maar wel de zorg laten leveren die nodig is. Maar ook: vooral inzetten op preventie! Wie goed in zijn of haar vel zit, wie in beweging blijft, wie contacten opdoet en wie ondersteuning om zich heen heeft, doet veel minder beroep op de zorg. Voorkomen is beter dan genezen. Wij kijken uit naar de vervolginiciatieven gericht tegen eenzaamheid. Tijdens de flitsende start van de Jongerenraad bleek dat dit thema ook hen beroert. Zij dienen dan ook met dit soort onderwerpen te worden meegenomen. Graag vernemen wij van het college hoe zij hier tegenaan kijkt. Een klein zijpadje: kan het college naar aanleiding van de motie-Schaaktafels inmiddels meer concreet aangeven wanneer en waar deze worden gerealiseerd?

Verder zien we dat op het gebied van sport en cultuur de verenigingen over het algemeen genomen goed uit de coronacrisis zijn gekomen en dat dit zelfs leidt tot méér samenwerking. Alle vrijwilligers verdienen hiervoor een groot compliment, maar we constateren ook dat het team Herstelfonds uitstekend werk gedaan heeft. Wij zijn – ook achteraf – blij dat wij als fractie vorig jaar de aanpak en dat fonds wél hebben gesteund.

We zien ook dat op het gebied van arbeidsparticipatie de handen ineen worden geslagen. Met de Sociale Onderneming Regio Alkmaar (SORA) is ons een krachtige organisatie beloofd, die de komende jaren een verschil kan maken. Wij wensen hen alle succes toe en zullen de resultaten actief volgen.

Investeren in voorzieningen:

Als het gaat om het investeren in onze voorzieningen, dan noemen wij de tweede sporthal, de mogelijke renovatie van de Dans- en muziekschool en op termijn een Integraal Kindcentrum in de Zandzoom. Ten aanzien van de sporthal doemen tegenvallers op. Wij blijven echter van mening dat we koers moeten houden en bezien hoe, wat en wanneer wél kan.

Wat betreft de Dans- en muziekschool kijken wij reikhalzend uit naar de verdere uitwerking, die hopelijk snel wordt gepresenteerd.

Verder worden de puzzelstukken voor het Masterplan Centrum steeds duidelijker. Een complexe materie, waar vele aspecten in samenwerking met vele partijen samen moeten komen. We rekenen er op dat begin volgend jaar er een concrete visie ligt, waarmee we de verdere koers kunnen bepalen.

Aandacht voor ontwikkelingen en speerpunten

Bij bespreking van de begroting 2022 wil ik twee zaken eruit lichten: het klimaat en de woningbouw.

Klimaat:

De afgelopen periode heeft ons allen nog harder met de neus op de feiten gedrukt: het klimaat behoeft actie en wel nu! Het is zeker een mondiaal probleem, maar élk lokaal initiatief dat bijdraagt om het klimaat te redden helpt.

Dat besef is ook doorgedrongen bij Rijkswaterstaat, die afgelopen zomer heeft aangegeven dat er veel is potentie voor het opwekken van groene energie langs snelwegen. Een eerste inschatting is dat er 1,5 tot 4 terawattuur kan worden opgewekt, vooral door zonnepanelen. Dat is genoeg stroom voor zeker honderdduizenden tot meer dan een miljoen huishoudens.

(Zie: <https://nos.nl/artikel/2385022-grote-potentie-voor-opwekken-van-energie-langs-snelwegen>)

Er ligt in Heiloo een lang gekoesterde wens om de geluidshinder ter hoogte van Plan Oost aan te pakken. Omdat tot nog toe geen betaalbare variant met voldoende geluidsreductie kon worden ontwikkeld, is dit idee vooralsnog geparkeerd in afwachting van nieuwe ontwikkelingen.

In het coalitiedocument is de wens opgenomen om langs de A9 een geluidsschermbank te realiseren, waarmee tevens zonne-energie kan worden opgewekt.

In het kader van de RES1.0 is dit ook aan bod gekomen, maar om onduidelijke redenen is hiervoor slechts een heel klein potentieel gebied ingetekend, namelijk langs de A9 ter hoogte van Ypestein.

Het CDA heeft op Provinciaal niveau hierover vragen gesteld aan het college van Gedeputeerde Staten. Kort samengevat verwijst GS naar het programma Opwek Energie Rijksvastgoed (OER), waarvoor de Provincie (in overleg o.a. met gemeente Heiloo) zich heeft aangemeld. Wij pleiten er voor om het OER-

programma en/of de RES2.0 te benutten om langs een groot gedeelte van de A9 bij Heiloo een zonnegeluidsscherm te realiseren. Dit in overleg tussen Rijkswaterstaat, de Provincie en de gemeente. Volgens ons is hiervoor in Heiloo breed draagvlak; zo hebben wij in ieder geval uit onze contacten met Heiloo Energie en Duurzaam Heiloo begrepen. Daartoe dienen wij een motie in.

Woningbouw:

De belangrijkste ontwikkeling op dit gebied is uiteraard de vernietiging van het bestemmingsplan Zandzoom door de Raad van State, hetgeen een vertraging van tenminste 2 jaar betekent van de geplande woningbouw en tevens een financieel nadeel voor de gemeente door uitgestelde legesinkomsten. Laat het duidelijk zijn: we balen hier ontzettend van! Het is slecht nieuws voor de vele woningzoekenden en voor alle partijen en eigenaren in de Zandzoom die jarenlang er naar hebben toegewerkt om binnen de provinciale kaders tot een haalbaar plan te komen. Het moet nu overnieuw omdat een aantal bezwaren door de Raad van State zijn gehonoreerd. Wat we nu in Heiloo zien, gebeurt overigens ook in de rest van Nederland. In het NRC stond laatst de verzuchting dat – áls je in Nederland op ruimtelijk gebied iets wil realiseren – dat je dat het beste kunt doen in die gebieden met het laagste aantal juristen per vierkante kilometer ... ☹

In de eerste plaats zal het college snel maar vooral goed aan de slag moeten met het repareren van de tekortkomingen. Speciale aandacht verdient de wijze waarop we de afwikkeling van het verkeer in Heiloo organiseren, waarbij op instructie van de Raad van State ook gekeken moet worden naar de situatie zonder een aansluiting A9. De bewoners van de Stationsweg willen daarover met ons als raad in gesprek. De nieuwe werkwijze van de raad biedt daartoe de ruimte in de vorm van een dialoogtafel. Laten we dat gesprek gauw inplannen!

In de tussentijd moeten we vooral niet stilzitten. Er zijn in Heiloo een flink aantal inbreilocaties, die voor woningbouw benut kunnen worden. Hierdoor wordt verloedering voorkomen, benutten we onze ruimte in het dorp en bieden we ruimte voor betaalbare woningen.

Wij hebben al meerdere keren het belang van voortgang op de inbreilocaties benadrukt. Toch krijgen we van het college maar beperkt informatie hierover. Wij willen kort samengevat méér informatie en méér voortgang. Vorig jaar hebben we in onze motie over de inbreilocaties al aangegeven dat het college eventuele capaciteitsproblemen bij ons als raad moet aankaarten. Samen met de VVD dringen wij hier per motie nogmaals op aan!

Wij vinden ook dat de huidige situatie noopt tot meer out-of-the-box acties. Er is 'ondernemerschap' gewenst door het college om op een alternatieve wijze alsnog meer voortgang te boeken. Wij roepen het college op om als gemeente een aantal eigen locaties zélf te laten ontwikkelen.

Verder willen wij duidelijkheid hoe het zit met de mogelijkheid om sociale koopwoningen – in ieder geval voor een deel – met voorrang toe te wijzen aan inwoners van Heiloo. In Bergen woedt hierover een flinke discussie, maar in bijvoorbeeld Heerhugowaard gebeurt het gewoon. Wij hebben hierover een motie ingediend.

Verder willen wij dat onderzocht wordt hoe we de technologische ontwikkelingen met kwalitatief hoogwaardige en duurzame prefab- en houtskeletbouw ook in Heiloo kunnen benutten. Hier ligt een kans voor snelle, betaalbare en duurzame woningen. Ook hiervoor hebben wij een motie ingediend.

Gemeentelijke lasten

Ter afsluiting nog een kort woordje over de gemeentelijke lasten. Zeker als we die afmeten aan de bovengemiddelde voorzieningen in Heiloo, zijn die lasten relatief laag. Het college volgt wat dat betreft de afspraken die met de raad gemaakt zijn.

Wat betreft de afvalstoffenheffing zien wij echter wel een dissonant: het in rekening brengen van de derde container voor groente- fruit en tuinafval. Wij vinden het onredelijk om voor groente-, fruit en tuinafval extra kosten in rekening te brengen, omdat de frequentie van de lediging ook voor die categorie verlaagd is naar eens in de drie weken en bij aanvang van de nieuwe systematiek niet is verteld dat er extra kosten in rekening worden gebracht. Dat brengt ons op de beloofde evaluatie van de afvalstoffensystematiek. Wat ons betreft wordt de ophaalfrequentie van eens per 3 weken gedurende de zomermaanden tegen het licht gehouden, gelet op het feit dat bij hogere temperaturen in de GFT-container maar ook in de andere containers overlast ontstaat door stank en ongedierte. Verder verdient ook de huidige werkwijze met betrekking tot incontinentiemateriaal nadrukkelijk de aandacht. Ook hierover hebben wij een motie ingediend.

Samenvattend

De nieuwe werkwijze raad, de BUCH-organisatie, maar ook de Jongerenraad zijn ontwikkelingen om dicht bij onze inwoners te komen en voor hen de goede dingen te doen. De landelijke politiek heeft een zware verantwoordelijkheid om de gemeenten meer financiële stabiliteit te bieden. Ook met deze begroting bendrukken wij: *Investeer in mensen en in onze voorzieningen, dicht bij huis*. Concreet stellen wij voor om werk te maken van een zonnegeluidsscherm langs de A9 bij Heiloo, de Zandzoom nu wél goed te doen en veel steviger door te pakken met de inbreilocaties.

De fractie van CDA-Heiloo,

Hessel Hiemstra (fractievoorzitter)
Mart Brouwer de Koning
Ellen Jorna (burgerlid)
Hein Korthouwer (burgerlid)